

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Deák Ferencz-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DIJA:

Negyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér megállapodás szerint.

Csütörtök, szeptember 29.

Őszi gondok.

Kolozsvár, szept. 29.

Rohamosan megyünk a télnek. Vagy talán a tél jó vágatva felénk. Bármint legyen is, tény, hogy havasaink már is fehérben csillognak s habár föltehető, hogy még megvédlenek, figyelmeztetéstül ez is elég arra, hogy a hosszú tél követelményeire gondoljunk.

Ma még elfogadhatjuk a budapesti polgármester meghatározását, hogy éhínség nincs, csak drágaság van, de ha a tél ily korai beköszöntéssel és szigorúsággal fenyeget, akkor nem sok idő telik bele, hogy az inség is ránk zudul, már pedig minden emberi józan gondolkodás azt tanácsolja, hogy megelőző intézkedésekkel siessünk a bajok elé. Drágaság már volt eddig is, a rossz termés nélkül is. Már akkor is mindegyre felszólalt és intézkedéseket sürgetett a sajtó. De a hatóságok nehézkesek s csodálatsképp ép az ily gondokat kezelik könnyedén, holott ép ezeknek van a legnagyobb és a legveszedelmesebb társadalmi kihatásuk. Ha már most ez a különben is létezett drágaság a rossz esztendő miatt emelkedik s a téli munkaszünet, keresethiány és megszorított szükségletek következtében talán az éhínségig fokoztatik, jóformán el se képzelhetjük a bekövetkező állapotokat. Az éhes gyomor mindenre képes; a nyomor nem fontolgat és nem alkudozik.

Természetes, hogy a megélhetési viszonyok általában a városban mindig nehezebbek s így a mindennapi szükségletekre vonatkozó cikkek drágulásának hatása is helyeken fokozottan érezhető. De másfelől az is kétségtelen, hogy a városi nép igényei között sok olyan van, mely nehezebb viszonyok közt félretehető s a bajok egyik nagy oka ép abban van, hogy kevesen tudnak, még kevesebben akarnak lemondani. Részint a társadalmi balítletek, melyek rabjaikká tettek, részint a megszokás kormányozzák belső és külső életünket s nem gondoljuk meg, hogy a drágaságnak részben mi vagyunk okai, akik a spekuláció oltárán is készek vagyunk áldozni, de le nem tudunk mondani, holott egy kis lemondás, egy kis összehúzás mindjárt sokat lendítene az állapotokon. Mi azonban e helyett ellenkezőleg fizetés javítását, drágasági pótlékot, rendkívüli mellékjövedelmeket és munkabéremelést, szóval mind oly dolgokat követelünk, melyekkel igényeinkben lépett tarthatunk. A spekuláció pedig látva, hogy mi tüzen-vizen át versenyezzünk vele, ahelyett, hogy megállásra és visszatérésre kényszerítene, duzzadt vitorlákkal szeli a levegőt.

A drágaság megoldásának titka a közvetítés mérséklésében és helyes megoldásban rejlik. Ebben pedig mi rendesen az u. n. »koffa-rendszert« üldözésre szorítokunk s azt hisszük, hogy ha az előveteli tilalmat szorgalmazzuk, mindent megtettünk.

Pedig már megtanulhattuk volna, hogy az elővásárlás meg se akadályozható, mert a városok erre vonatkozó szabályrendeleteit a kormány, a forgalom szabadságára való hivatkozással, nem hagyta jóvá. S ennek különben se volna meg a várt hatása.

Lássunk tehát tovább a koffa-rendszernél s aprólékos kritizálás helyett oly megoldási módokat keressünk, melyek kihatásukban megközelítik a célt s így megérdemlik, hogy a város hatósága foglalkozzék velük. Minthogy azonban ily kérdés nyelvében több időt igényel, a most fenyegető drágaság pedig addig is sürgetőbb intézkedése-

ket követel, ezek mindenütt az egyes városok és vidékek különleges viszonyainak tekintetbe vételével állapíthatók meg s ennél fogva Kolozsvárra nézve is szükségesnek tartjuk, hogy élelmiszer viszonyaink gyökeres javítását az illetékes körök tűzzék napirendre s ne elégedjenek meg elmosódó surrogátumokkal.

Kivételes bajknál hasonló orvosszerekkel kell alkalmazni. De más intézkedéseket is vehet és kell is hogy vegyen alkalmazásba a hatóság, mikre nézve a szükséges tervek és javaslatok bizonyára mindjárt megszületnek, csak egyszer annyit írjunk el, hogy a kérdés elővételével s az érdekeltek és a hozzáértők lássák, hogy illetékes körökben komolyan foglalkoznak az ügygel.

Miniszteri látogatások.

— Második nap —

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 29.

Második napja idők Kolozsvárról Berzeviczy Albert kultuszminiszter.

A tegnapi nap programja ismét Kolozsvár kulturális intézményeinek megtekintésében telt el. Mindenütt ékes szavak és beszédek fogadták a minisztert; valami lázas és lelkes ünneplést valószínűleg nem is várt, de nem is kapott a miniszter. A polgárság végzi a maga napi munkáját és a miniszter is lerobotolja az előírt programot, szintén egyhangúan. A nép lelke, a polgárság rajongása hiányzik az ünnepléstől.

S mi kénytelenek vagyunk mégis konstatálni, hogy ennek a hiányosságnak, nem teljesen a Tisza kormány és így a Berzeviczy ellen is tépálhatatlanság az oka; hanem itt keresendő az Kolozsvárról és nem is nehéz arra hamarosan ráakadnunk.

E város polgársága általában és az egyetemi ifjuság különösen meleg szeretettel és őszinte lelkesedéssel várta a minisztert, addig míg egy tapintatlan szövegezésű rendelet le nem hűtötte a szeretetüket és a lelkesedést. Nem hisszük, hogy fel ne tűnt volna miniszternek az, hogy a kolozsvári egyetem 2000 hallgatója közül 4—5 egyetemi polgár állta a sorsfala és dícséretként legyen mondva, azok csendesen távoztak el. S ha feltűnt ez a miniszternek, akkor vajon milyen következtetéseket vonhatott le abból? Kedvezőket semmi esetre sem — a tanári karra, amely pedig a következők érdekében általában abszolút nem szolgált rá; mert legnagyobb része iránt igaz szeretettel viseltetik az ifjuság, de amely önzetesen, érzékeny és amelylyel bánni kell tudni. Az egyetemi tanzsabadság lehetővé teszi nekik is, hogy önállóan dolgozzanak.

De nem akarunk tovább időzni e tárgynál, mert lesz még időnk a miniszter eltávazása után visszatérni menderre.

Most csupán egy újabb tapintatlanságra akarunk rámutatni.

Nem tudjuk vajon többi lapársainkat is mellőzték-e, de tény az, hogy az »Ujság«-ot nem hívták meg a mai bankettre. Ez nyilvánvalóan bosszu akart lenni azért, mert azt a bizonyos rektori rendelet szavát tettük. Ha tényleg bosszu, akkor hálások vagyunk érte, mert elsősorban tanúság tételre a rendezőség kicsinyes gondolkodásáról, másodsorban felmentett bennünket attól, hogy a fehér asztalnál rendszerint szabadjára eresztett hízlekedésekről beszámoljunk.

Ha pedig elnézésből történt így, akkor ez egy újabb fejezete annak a tapintatlanságnak, amely Berzeviczy ittlétét — és koncedáljuk — munkásságát olyannyira lélek nélkül ültette.

Ez utóbbi eset azonban szinte elképzelhetetlen, tehát elfogadhatjuk az előbbi feltervést a bosszuállást, amely azonban — hogy őszinték legyünk — nagy gyönyörűséget és elégtételt szerzett. Legfeljebb azt sajnáljuk: hogy mi dacára erős ellenzéki álláspontunknak, felfogtuk a miniszter látogatásának és itteni terhes munkájának fon-

tos jelentőségét, ám azok, akik körülötte intézkednek — kicsinyes gondolkodásukkal — nem tudtak felülemelkedni a pártpolitikai szempontokon és a miniszter általános érdekű munkásságát egyszerű kormányzati ténynek, sőt még talán korthadjárnak tekintik. Ám mi nem vagyunk hajlandók őket e térről követni. De viszont semmiféle tekintet sem tartóztathat bennünket vissza attól, hogy őszintén adjunk kifejezést meggyőződésünknek. Tesszük ezt annál is inkább, mert az a nézetünk, hogy a miniszter önálló gondolkodása — a felmerült sajnálatos tapintatlanságok és azok következményeinek dacára — megfogja teremni Kolozsvár részére a látogatás értékes és becses gyümölcsét.

Ebben bízunk, ezt hisszük és ezt várjuk: reméljük nem is hiába.

Késő éjszaka értesülünk arról, hogy a banketten csupán a »Nemzeti Hírlap« volt képviselve. A többi lapok — talán mert elmentek — egyáltalában nem kaptak meghívót.

Részletes tudósításunk a mai napról a következő:

(A Szent Ferenc-rendiek klastromában.)

Tegnap délelőtt 10 órakor indult el Berzeviczy Albert miniszter, hogy a város nevezetességeit és kulturális intézményeit megtekintse.

Először a Szent Ferenc-rendieknek az óvárból levő és most restaurálás alatt álló régi klastromba látogatott el a miniszter. A régi klastrom, melyet most az eredeti stílusban restaurálnak állami támogatással, egyike a város legszebb és legértékesebb monumentális építményeinek. A miniszter kíséretében voltak: gróf Bóldi Ákos főispán, báró Feilitzsch Arthur, Tóth Lajos és Szász Károly osztálytanácsosok, dr. Kiss Mór rektor, Szvacsina Géza polgármester és dr. Udránszky László egyetemi tanár, a miniszter vendéglátója.

A fogadtatásra megjelentek a klastrom előcsarnokában a ház szerzetesei, élőkön Sánta Angelus házfőnökkel. Ott voltak még gróf Esterházy Kálmán, dr. Hermann Antal, dr. Szádeczky Lajos és dr. Posta Béla egyetemi tanárok, továbbá a restaurálást vezető Möller István műépítész és Lux Kálmán építész mérnök.

Az érkező minisztert Sánta Angelus házfőnök az alábbi szép beszéddel üdvözölte:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!
Kegyetlen Urunk!

Egy az ósök által megszentelt, a századok viharaihoz megrongyolódott, majdnem végőrájárt élő nemzeti emléktárhelyt látunk itt, melyet most Nagyméltóságod. A régi áthéti bölcs Diogenes lámpáját keresett emberket világos nappal az atheni piacon; hogy mily emberek, azt elgondolhatjuk. A XIX. század egyes fehérek szellemi történetéből a villám és gáz vaktól fényárátalán keresztül a magyar Genuis embereit, kik a történelem műremekeinek igaz barátjai, régi dícsőségünk megemlékezői. Már azt hittük, hogy a cátoi férfiak teljesen kivestek, kikről Horatiussal elmondhatnók: omnia subacta, praeter atrocem animum Catonis s imel a XX. század hajnalpirkadásában az isteni gondviselés olyan atyát ajándékoz nekünk, a ki ezredéves történelmi munkánk teljesen átértékelte, szellemi nagyságunk kiépítésének eszméjét igazán átérzi.

A középkor igen sok történelmi sőt népi szokta nevezni. De minden gyöngösége mellett is vallásos buzgalommal el nem tagadhatjuk. Istent tisztelő magasztos lelkiéletének megtestesítését építészeti azzal nekünk teljes képet nyújtott a görög stílusban. Egész emberket kívánt, kik arisztokratai a szellemnek, mert az eszmék csak eszelekvőképes erő által váltják ki az életet.

Volt idő midőn az egyik belga miniszter azt mondta, a katolicizmus menjen a sírba, hisz már meghaladott álláspont. Ma a Rómában gyűlésező, szabadon gondolkodó, elveti a pozitív revelációt, Nagyméltóságod pedig egyik kezében a történelem fáklyájával, a másikban a józan logika pallosával egy középkori emlékek ódon folyóórára lép, hogy abban lelki szemei elé idézze a magyar név dícsőségét, hatalmát, erejét és nagyságát. Gondviselésünk méltán mondjon Nagyméltóságod, mert hálá a magyarok Istenének, e jelekből ítélve próféta lélekkel mondhatom, hazánk és nemzetünk mig történelmi tradícióinkhoz ragaszkodunk, soha sem lesz elveszve.

Itt, e megszentelt helyen nemcsak a zsolozsmázó atyák áhitata hatja meg szívünket, hanem a néma kövek is azt susogják, hogy itt láttunk törvényhozó testületet, fejedelmi udvart és a tudomány kultúrájának századokon voltunk apotheozisa. És hisszük, hogy a mint a multban a keresztény szellem megtörte a pogányságot tyrannusával, rabslaságával, bilincseivel együtt és ezen a romhalmazon megteremtette azt a kultúrát és civilizációt, mely a népek életébe megnyugvást, jólétet, szeretetet, méltóságot, értéket lehelte; úgy ezen örök elveknek

balzsamos fuvalma lesz a mi egyetemi városunknak is azon újjáalakító szelleme, mely a hogy hajdan új világot teremtet, képes lesz a hervadt és földeszlenni, az aléltat is új életre támasztani.

Üdvözlünk Nagyméltóságod, mint Izrael népe a megemelt Mózest, ki alélt kolostorunknak új életet adott és magas példájával mutatja azt ifjú nemzedéknek a biztos utat, hogy őseinknek dicső erényei megszerzésével tudjuk a magyar név fényét, hazánk dícsőségét munkálni.

Isten hozta, Isten áldja, Kegyetlen Urunkat!

Berzeviczy miniszter válaszában örömeinek adott kifejezést, hogy e rendkívül becses emléket megtekintheti s elismerését fejezve ki a Szent-Ferenc-rendieknek, hogy olyan hosszú időn át olyan nagy gondot frizték meg e műemléket és megköszönte a szívélyes fogadtatást.

Möller építész rövid üdvözlő beszéde után a refektoriumba kalauzolták a minisztert, hol Möller építész az épület történetét adta elő. Elmondta, hogy a klastromot még Hunyadi János idejében kezdték építeni. Azt a részét, melyben a díszes terem is van, Mátyás király építtette. A XV. században ismét építettek hozzá. Később birtokváltás is történt és a későbbi építkezések teljesen művészietlenül történtek, nemcsak az épület stíljének megrontásával, hanem még stabilitásának meglazításával is. Nagy tömegű épületek az alapfalakra, úgy, hogy az ilyen módon megyengített épület már-már bedőléssel is fenyegetett. De ép jókor vette kezébe a műemlékek országos bizottsága a dolgot, gróf Majláth püspöknek a kezdeményezésére. Még Wlassics minisztersége alatt kezdtek meg a tervezett restaurálást és kutatást, melyet most Berzeviczy miniszter segít megvalósításához. A restaurálás szakítottak az eddigi rendszerrel, mely jóformán teljesen új épületet állított a régi helyébe, most pedig az a cél, hogy minden egyes követ eredeti helyén megtartsanak. Ez a klastrom épület egy régi építészeti iskolának valóságos remekművét képezi és visszasszerkezését után most annak az iskolának rendszerét, ekkor feltett titkát kitanulhatjuk. Már eddig is több becses adatot hozott erre nézve felszínre a restaurálás.

A miniszter részletesen megtekintette a gyönyörű terem oszlopait, boltozatait, a szőcséket, folyosókat s rendkívüli tetszéssel nyilatkozott a műemlék szépségéről.

Azután nevé beírva a vendégkönyvbe, köszönetet mondott a kalauzolásért s elhagyta a klastromot.

(Az E. K. E. múzeumában.)

A Ferenc-rendiek klastromából Mátyás király születési házába ment át a miniszter, hogy az E. K. E. ott elhelyezett néprajzi múzeumát megtekintse. Az E. K. E. múzeumának látványai igen érdekes kiállítással szaporodottak az alkalomra, melyet dr. Szádeczky Lajos egyetemi tanár állított össze az erdélyi részekben található régi és modern szövegekből és varottasokból.

A miniszter fogadtatásra megjelentek: br. Feilitzsch Arthur elnökkel élőkön az E. K. E. tagjai közül: Barsay Domokos, Szvacsina Géza, Kovács Géza titkár, Papp Mihály, Merza Gyula, Hermann Antal, Szádeczky Lajos, Szekula Ákos, Bán Antal, Schönberg Miksa, Tandács József, Gáman József, dr. Eisler Mátyás, dr. Margitsch Károly, Dax Adolf, Melitsch Frigyes stb.

A miniszter báró Feilitzsch Arthur elnök üdvözlő szívélyes szavakkal. Ismertette az E. K. E. célját és fontos hivatását társadalmi és kulturális szempontból is.

A miniszter megköszönte a meleg fogadtatást, kifejezte a fölött érzett örömet, hogy olyan egyetemen ismerkedett meg az E. K. E.-ben, mely hivatása magasztán állva, ilyen becses múzeumnak adott otthont. A legmelegebb rokonszenvvel fogja kísérni az E. K. E. minden irányu működését. Az után Feilitzsch báró kalauzolás mellett megtekintette a miniszter az E. K. E. néprajzi múzeumának rendkívül vonzó, érdekes látványait, melyek méltán rászolgáltak a miniszter elismerésére. Nagyon leköltötte a miniszter figyelmét a szőnyegkiállítás is, melynek rendezéséért dr. Szádeczky Lajosnak köszönetet mondott a miniszter. Majd nevé beírva a vendégkönyvbe, elhagyta a múzeum helységét.

(A növényzeti intézetben.)

A miniszter azután kocsin, kíséretével az egyetemi növényrendszertani intézetbe hajtatott, hol Borbás Vince az intézet igazgatója fogadta és mutatta meg az intézet helyiségeit és érdekes látványait.

(Egyéb látogatások.)

Innen a miniszter a botanikus kertbe ment, hol a vegytani és állattani intézeteket s a botanikus kertet tekintette meg. Végül az egyetemi könyvtár számára a Mikó-utcaiban megvásárolt új telkeket szemlélte meg.

(A délutáni látogatások.)

Délután négy órától kezdve az egyetemi klinikák megtekintését folytatta a

miniszter. Kíséretében voltak: gróf Bóldi Ákos főispán, dr. Kiss Mór az egyetem rektora, Szász Károly és Tóth János miniszteri osztálytanácsosok, dr. Engel Gábor kórházigazgató, Holb Ervin a klinikák építője stb.

(Az Anatómia)

A látogatás az Anatómia épületében kezdődött, hol dr. Davida Leó igazgató üdvözölte a minisztert. A szőben berendezett intézetet szintén ő mutatta be a miniszternek és kíséretének.

(A törvényszéki orvostani intézetben.)

A törvényszéki orvostani intézetben dr. Kenyeres Balázs vette át a kalauzolást. Kenyeres dr. igen érdekes dolgokat mutatott be a miniszternek. Egy teremben az összes szekrények bűnjellekkel és betört vagy szétrombolt koponyákkal vannak tele. Ott van Bürgernek, Fridrich áldozatának is a koponyája, s az a balta is, mivel az elvetemedett rablógyilkos megölte a szerencsétlen levélhordót. Egy polcon apró csészék, poharak vannak. Mindenikből egy-egy életunt ivott gyufacsalót. Ezek felett a használatban lévő magzatelhajlási szerek gyűjteménye látható. Egy szekrényben ritka botgyűjtemény van. Az ott elhelyezett 50 bot mindenikével embert ütöttek agyon.

(A kórházban.)

A kórházban a minisztert dr. Buday Kálmán professzor mutatta be a miniszternek. Itt egy terem csontvázzal van tele. Aggok, ifjak, nők, férfiak csontvázai. A terem közepén külön szekrényben, igen érdekes csoport látható. Egy törpe, egy óriás és egy rendes növésű ember csontváza. A törpe csontváza egy méterrel kisebb a rendes emberénél, az óriásé meg nagyobb egy méterrel.

(A szülészeti klinikán.)

Innen a szülészeti és nőgyógyászati klinikára ment át a miniszter és kísérete. A klinikát dr. Szabó Dénes igazgató mutatta be a miniszternek. E klinikán bábaképző tanfolyam is van. A bábajelöltek egy tanteremben voltak összegyűlve, a miniszter meglátogatta őket is. A klinika első emeleti helyiségeit kis gyermekek hangos sírása töltötte be. Előbb csak egy-két gyermek sírt, később azonban csaknem mind reákezdtek. A jószágok képtű apáca nének kétségbeesetten csitították az apró jöszögeket. Ám hiába, az üdvírs mind erősebb és erősebb lett, úgy hogy a miniszter sietett elhagyni ezt a klinikát.

(A belgyógyászati klinikán.)

A belgyógyászati klinikán dr. Purjes Zsigmond igazgató és or. Jancsó Miklós adjunktus fogadták a minisztert. A miniszter nagyon meg volt elégedve a klinikán tapasztalt renddel.

(A sebészeti klinikán.)

A sebészeti klinikán dr. Brandt József igazgató és dr. Hevessy József első tanácsosok voltak a kalauzok. E klinikán sok beteg van, ám azért kényelmesen élnek. Mint mindenütt, úgy itt is külön helyiség van a nők és külön a férfiak számára berendezve. Ezenkívül még egy harmadik osztály is van, mi más klinikán nincsen meg: a gyermekek osztálya. 30—40 kis gyermek van elhelyezve egy szobában. A legidősebb sem lehet több öt évesnél. De vannak egész kicsi: egy és fél éves gyermekek is.

Egy okos szemű szép kis fiúcska, mikor a miniszter az ágya előtt elhaladt, felémelte aranyoskefe fejcskáját párnájáról s kezével intgetve, kedvesen szólott a miniszter után:

— Bácszi, bácsi.

A miniszter megfordult, a kis fiú ágyához lépett s kérdezni kezdette:

— Mi baj fiúcskám? Beteg vagy-e nagyon?

A gyermek csak tovább is mind azt gagyogta: »bácszi, bácsi.« A szegény kis beteg még csak ezt az egyetlen szót tudja kimondani.

A férfiak osztályában is megkérdezte a miniszter egy betegőt, hogy mi je fá. A feje fájt, mert valósággal át volt lyukasztva a koponyájában. Ő maga vert bele kalapáccsal egy kést, öngyilkossági szándékból. Mikor a kés már négy centiméternyire benne volt a koponyájában megmondta a dolgot, feljött Kolozsvárra és kivátele a kést a fejéből. Már annyira jól van, hogy pár nap múlva az ágyat is elhagyhatja.

(Az igazgatósági épületben.)

A sebészeti klinika megtekintése után az igazgatósági épületbe ment a miniszter. Megnézte az irodát, honnan a klinikacsoportot adminisztrálják. Az irodában levő könyvek szerint az összes klinikának jelenleg 650 beteget ápolnak. Ez évi januártól kezdve 3500 beteget vettek fel. Az igazgató szobában egy asztalkán érdekes emléktárgyak vannak elhelyezve. Karolina főhercegnőnek hagyatékából, kiról a kórházat elnevezték, egy pár apróság látható ott: imakönyv, kéztáska, szentkép stb.

Képes árjegyzéket adok bárkinek!

Karolina országos kórház igazgatóságától.

Szám: 534—1904.

3570 2—3

ig.

Pályázati hirdetmény.

A Karolina országos kórházzal kapcsolatos egyetemi ideg- és elmegyógyászati klinikán elhalálozás folytán üresedésbe jött évi 1000 korona alapfizetés, az 1904. évi I. t. cikk alapján megillető 400 korona személyi pótlék, 2 szoba, 1 konyha és kamrából álló természetbeni lakással javadalmazott

gépészti állásra

ezennel pályázatot hirdetnek.

Pályázótól megkívánatik:

I. tanult géplakatos legyen, hogy a gőz-kazánoknál és gőztűtési vízvezetéknel előforduló javításokat képes legyen végezni.

II. a törvény szerint előírt gép- és kazánkezelő vizsgával bírjon, s végre

III. az electrotechnikai tanfolyam bevégzését igazoló bizonyítvánnyal rendelkezzen, hogy a villanyvilágítás-, telefon- és villanycsengőknél előforduló kisebb javításokat önállóan legyen képes végezni.

Felhívtnak mindazon magyar honos polgárok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy saját kezűleg írt, egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványukat, eredeti okmányaikkal és fényképpel felszerelve, alólírt igazgatósághoz címezve, 1904. évi október hó 15-én déli 11 óráig nyújtsák be, mert a később beadott, vagy nem kellően felszerelt folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A kinevezés egy évi próbaszolgálatra szól, mely után a kinevezett, ha magát az állásra érdemesítette, véglegesített fog.

Kolozsvárt, 1904. évi szeptember hó 24-én.

Dr. Engel Gábor,
igazgató.

Sz.: 939—1904.

3564 3—3

Pályázati hirdetés.

A Kolozs-Gyula, Kide, Csomafája, Hosszu-Macskás és Szt.-M.-Macskás községekből álló kolozs-gyulai körben újonnan rendszeresített

körbábai állásra

pályázatot hirdetnek.

Ezen állás javadalmazása évnegyedenként utólagos részletekben fizetendő évi 240 korona fizetés és nappal 1 kor., éjjel 2 kor. esetenkénti díj.

Vagyontalan betegek ingyen kezelendők. Pályázati kéréshez az oklevél kivül meléklendő az eddigi erkölcsi magaviseletet igazoló hatósági bizonyítvány.

A választás folyó évi október 7-én délelőtt 10 órakor fog a kolozs-gyulai körjegyzői irodán megtartatni, mely határidőig a pályázati kérések beadandók.

Kolozs-Gyula (u. p. K.-Borsa), 1904. szeptember hó 24-én.

Kárpáty,
kj.

Telefon 439. sz.

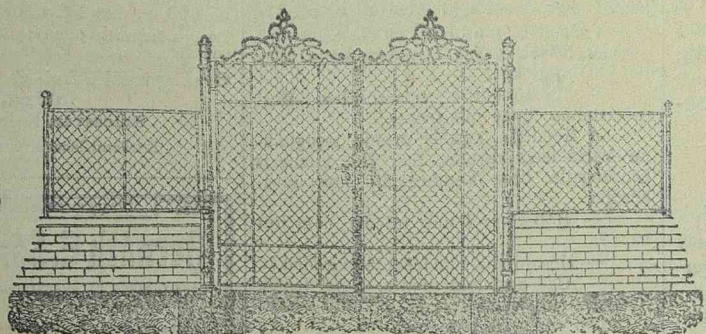
Több kiállításon jó munkáért k'üntetve.

Telefon 439. sz.

Az „Országos Ipar-Egyesület“ által verseny és kivitel képességért ezüst dísz-éremmel kitüntetve.

Séber Gyula

első erdélyi sodrony szövetséget, kert-kerítés és ruganyos acél sodrony ágybetétek gyára
Kolozsvárt, Egyetem-u. 12.

Nemkülönben zöldre festett légyiszövet, szelőd rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz és acél szövetek, Kruppa sodronyszegélyzetek különféle mintákban, fageretbe foglalt rosták, lóher-szíták és szíták különféle ozelekre igen erősen készítettnek és gyári árk szerint számítottak. Acél tuskas sodrony-kertek, erdők stb. bevonásához jutányos árért fel is huzatik.

Képes árjegyzékkel bérmentve szívesen szolgálunk.

Biztos jövő

és nagy jövedelem!!

Keresünk több urat nagyszabású irodalmi vállalat propagálására. Súlyt helyezünk arra, hogy az illetőknek az egyes vármegyék területén személyes ismeretség révén összeköttetések legyenek.

Ajánlatok:

Sepage Lajos könyvkereskedése
Kolozsvár — sürgősen kéretnék.

3573 1—3

Kinek **KÁLYHÁRA** van szüksége, az okvetlen kérjen képes árjegyzéket

Fafűtéses (erdélyi)

Köpenykályhákról!

KOCH JENŐ
kályhagyáros
a cs. és kir. hadsereg szállítójától
— BUDAPEST —
V., Báthory-utca 9. sz.

Legegészségesebb cirkulációs fűtés!

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÓVJUK, IGYUNK

K-IMPÉR "RÉPÁTI"

BÁTHORY-PORRAS ÉGVENYES
GYÓGY-SAVANYÓVÍZET
M. kir. Balgyógyintézetiről rendelés
0291/VIII. 1900. szám.

Eladó esetleg bérbeadó!

Maros-Vásárhelyt egy belvárosi házas telek, melyhez szapanifűzési jog tartozik és mely évtizedek óta ezen célra szolgál: jutányos feltételek mellett

eladó, esetleg bérbeadó.

Értekezhetni:

Maros-Vásárhelyi Takarékpénztár
részvény-társaságnál.

3595 3—3

Eladó

3571 2—3

egy személyre jól ellátott kerekesszerszámok örök áron.

Eladó

jutányos áron az öreg Kelemennél Komjátszegen egy kis esinos ház, külön konyhával, jól berendezett gyümölcsösével és egy pár szarvasmarhára istállóval, a Mikesi-utca 41-ik szám alatt.

Értekezhetni lehet a helyszínen az öreg Kelemennel. — Egy néhány kisebb és nagyobb kerék is kapható olcsó áron az öregnél.

KÉT KOCSI

egyik nyitott, a másik fedeles

elárvereztetik a Hunyadi-téren

szeptember hó 29-én, csü-

törtökön délelőtt 9—10-ig.

Acél Rajol Ekék,

Boronák és Hengerek,

„Viktoria Drill“ Sorvetőgépek,

Répavágók, Tengeri-morzsolók,

Szeceksavágók

kézi járgány és gőzhajtásra,

Jakarmánykamara

berendezések,

Rosták és Trieurók,

Darálók,

Egy, két és háromjáratú

örölő Malmok,

Szőlőszőlők és Borsajlók,

Sóherfejtőgépek,

Gőzcséplőkészletek,

kézi és járgányos cséplők,

Hirschfeld Károlynál

Képes árjegyzékek és részletes leírások kívánatra ingyen és bérmentve. Levél és sürgőnyczim **HIRSCHFELD KAROLY KOLOSZVÁR.** Telefon 188.

Eladó házas-telek,

szőlők és szántóföldek!

1. Dézma-utca és Pap-utca sarkán üres telek egészben vagy részletekben.
2. Rudolf-út 31. számú házas telek egészben vagy részletekben.
3. Árpád-út 8-ik számú házas telek, pék üzlettel.
4. Magyar-utca 83. számú házas telek, pék üzlettel, nagy kerttel, gazdasági épületekkel.
5. Nádas-terében egy drb. szőlő a közép lábban.
6. Brétfő- és Nádas-tere szőlők alatt üthosszában egy vonalban levő szántóföld, 40 telekre felosztható, egyenként 222 öölre, sőt nagyobb telkekre is felosztható, vasúti, téglagyári, gyufagyári munkásoknak igen alkalmas, valamint a külvárosi földeszeknek is.

3555 3—15

Értekezhetni:

Rucska Lajos tulajdonossal

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 9. sz.

Czukrászda áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy jelenlegi

czukrászdamat

Wesselényi Miklós-utca 14. sz. alá

helyezem át!

Amidőn erről a n. é. közönséget tisztelttel értesitem, egyúttal felkérni vagyok hátor a további pártfogásra, amit azáltal remények elérni, hogy a n. é. közönségnek kényelmes berendezést s továbbra is pontos kiszolgálást nyújtok.

Megemlítenédek tartom még továbbá, hogy torta rendeléseket, ugyanint lakodalmi és speciális tornyos-tákat foglalt, parfái, krémek, sültcsok a legszebb kivitelben. Továbbá saját készítményű csukorkáim és theasüteményeim, ugyszintén naponta friss süteményeim és Párisi kis süteményeim a legszolidabb árak mellett mindenkor kaphatók. Kitűnő italok, kávé, csokoládé stb. bármikor kapható.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradok mindenkor szolgálatkész tisztelettel

Banács F.,
czukrász.

3553 5—15

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák,

sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
szeceksavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálók
örölőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Ki hirdetni akar

akár csak apróhirdetéssel is és pedig személyi képviselői, állás-, vétel-, eladás-, haszonbér- és bérlet keresletekkel, — előnyösen fordul

Mosse Rudolf,

hirdetési irodájához
BUDAPEST,
IV., Ferenciek-tere 3.
(Távbeszélő 32—46.)

Ez által a hirdetőre több költség nem, ellenben egész sora az előnyöknek háramlik és pedig: díjtalan szakszerű tanács a hirdetés czél szerű szövegzésére feltűnő kiállításra és a legalkalmasabb lapok választására nézve stb. Katalógus díjtalan.